

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Martina Benešová
Téma práce:	Svěřenský fond jako právní implantát
Rozsah práce:	250.674 znaků (dle prohlášení autorky) vč. mezer, tj. 139,26 NS
Datum odevzdání práce:	21. 09. 2022 (el. podoba), 26. 09. 2022 (tištěná podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematiku náhradního svěřenského fondu je třeba považovat za aktuální – právě vzhledem k charakteru tohoto institutu, coby právního implantátu (což autorka zdůrazňuje již v názvu práce), nejsou dosud uspokojivě zodpovězeny mnohé (a to i základní, koncepční) otázky. Diskurz nad svěřenským fondem tak osciluje dokonce až k názorům, že se jedná o právnickou osobu. Vedle toho lze uvést také diskusi nad – opět zásadní – otázkou změnitelnosti (či nezměnitelnosti) statutu SF po jeho založení, či otázku (ne)možnosti analogického užití ustanovení práva dědického k řešení nejasných otázek týkajících se SF.

Hodnocení PAP: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, a zda zvládla jejich aplikaci a doložila tak schopnost vlastní samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem k tomu, že jde o poměrně nové téma, lze v současné době nalézt zatím ještě omezenější množství zdrojů, s nimiž může uchazečka pracovat. To se týká jak literatury časopisecké (zde lze patně nalézt k dané problematice nejvíce zdrojů), tak i komentářové. Náročnost tématu na jeho úspěšné zpracování je ovšem zvýšena tím, že v rámci této palety zdrojů se mnohdy střetávají názory zcela protichůdné, vzájemně si protiřečící. Uchazečka tak musí proniknout k samotné podstatě (ke kořenům) institutu svěřenského fondu, který má ovšem své kořeny v zahraničních právních úpravách. Nedostí na tom, v české právní úpravě nejde o prosté převzetí quebecké fiducie ani anglosaského trustu, jde o institut dále modifikovaný. Také to zvyšuje náročnost tématu na jeho zpracování, protože zahraniční závěry nelze bez dalšího přejímat.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z omezenější palety dostupné literatury, a to především časopisecké a rovněž z komentářové (a omezeně z judikatury), odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Systematika práce je vzhledem k tématu pojata standardně, totiž na základě logického a pro dané téma jistě vhodného postupu od obecného k jednotlivému a též od staršího k novějšímu. Po úvodu tak nejprve autorka pojednává o historickém vývoji svěřenství (a to důkladně, vedle starověkého Říma neponechává stranou ani středověké právo a úprava v ABGB). Následuje kapitola věnovaná mezinárodní komparaci, a to common law trustu, německému Treuhandu a francouzské fiducie (kap. 2). Zvláštní pozornost je zaměřena na quebeckou právní úpravu (kap. 3), a v návaznosti na to na současnou úpravu svěřenského fondu v ČR (kap. 4). Dále je pozornost věnována některých aktuálním úskalím právní úpravy (kap. 5) a rovněž jeho

fungování (kap. 6), přičemž i zde se uchazečka zaměřuje na problematické okruhy. V závěru pak své poznatky shrnuje.

Jednotlivé kapitoly se dále podrobně dělí, někdy je dělení velmi subtilní (až pět úrovní textu). Zde na tomto místě rovnou poznamenávám, že takto podrobné dělení by mělo být spíše výjimečné a mělo by se zastavit již na 4 vnořených úrovních. Třebaže autorce nelze upřít snahu o formálně pečlivé rozdělení textu, nelze se ubránit dojmu, že celková struktura práce je již zbytečně složitá.

Hodnocení PAP: Systematické členění práce je vzhledem k tématu zvoleno vhodně, těžiště práce lze jasně identifikovat. Zvolené systematické členění plně odpovídá formální členění práce na kapitoly (+ úvod a závěr), jakož i dílčí struktura těchto kapitol. Tato struktura sice sleduje celkovou systematiku práce, ale mnohdy se svou složitostí dostává na hranici únosnosti, což lze v této souvislosti nepochybně vytknout. Celkově však formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

V úvodu autorka uvádí cíl práce, kterým je: „(...)zhodnotit, zda může trust jako institut typický pro common law fungovat i v kontinentální Evropě a pokud ano, jakým způsobem jej co nejlépe implementovat, aby si zachoval své typické znaky.“

Z rozboru logické stavby práce výše plyne, že autorka zvolila vzhledem k danému tématu celou stavbu práce přiléhavě. Nepochybně lze kladně hodnotit promyšlenou a detailní stavbu práce (s výhradou snad zbytečně složité struktury podkapitol), jakož i skutečnost, že autorka se zásadně nevyhýbá ani otázkám sporným. Rovněž lze vyzdvihnout rozhled autorky v rámci zahraničních úprav, ať už jde o quebec, common law, SRN či Francii. Z pohledu hodnocení práce je třeba upozornit také na nadstandardní zpracování kapitoly věnované historickému vývoji, a to zejména středověkému právu, kterému ve srovnatelných pracích nebyvá věnována taková pozornost (a kde uchazeči většinou tápou).

K práci lze mít také drobné výtky. Z formálních výtek upozorňuji, že přehlednosti práce by prospělo zařazení seznamu zkratk, dále pak na to, že novou větu nelze začínat zkratkou (jak autorka činí např. na s. 63, 80, 108) – vyjde-li zkratkové slovo na začátek věty, je třeba toto rozepsat, což ostatně autorka na jiných místech práce (správně) činí.

Z věcných připomínek upozorňuji na text na s. 92 a násl. práce, kde autorka sice správně identifikuje nejasnosti ohledně vzájemného vztahu svěřenského fondu a nepominutelných dědiců, nicméně se s tímto konstatováním spokojuje. Čtenář však očekává (tak, jako na jiných místech práce), že autorka vysloví vlastní názor na daný problém.

Práci celkově hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Drobné výtky uvedené výše dle mého názoru nejsou tak závažné, aby byly s to zásadním způsobem snížit příznivé hodnocení celé práce.

Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila (srov. již výše).
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak

práce z hlediska plagiátorství	pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 303 stran, představující 10 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3 %. Nakolik je v lidských silách takto obsáhlý dokument v rámci časové dotace pro posouzení práce prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 114 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 12 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 3 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda 1 % a méně). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování pasáží označených systémem Turnitin pro tento zdroj konstatuji, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, zákonných ustanovení, judikatury či ustálených právních obrátů. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by uchazečka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou. Výtka k přílišné komplikovanosti vnořených podkapitol již výše.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje (srov. již výše). Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca 40 publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru (včetně online zdrojů a zdrojů zahraničních) a rovněž s judikaturou (celkem 13 judikátů, jak vnitrostátních soudů, tak ESLP). Vzhledem k dostupnosti omezenější palety zdrojů to je zcela postačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s poznámkovým aparátem (celkem 232 pozn. pod čarou). Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů je pravděpodobně vyšší než průměrná normostrana. Práce neobsahuje grafy, tabulky či přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je

	standardní.
--	--------------------

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka uvede vlastní názor na problematiku ochrany nepominutelných dědiců v případě vytvoření SF pořízením pro případ smrti (§ 1448). V tom ohledu by autorka měla přehledně uvést aktuální názory na tuto problematiku (třebaže i protichůdné) a každý z nich stručně zhodnotit.

V Praze dne 16. 11. 2022

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
pověřený akademický pracovník